

Danmark har tiltrådt Europarådets konvention om menneskerettigheder og biomedicin. I konventionens artikel 19 er fastsat, at transplantation af organer og væv fra levende donorer alene må finde sted med henblik på behandlingsmæssige fordele for modtageren. Der er endvidere en betingelse, at der ikke findes noget passende organ eller væv fra en afdød person, og at der ikke findes nogen anden behandlingsmæssig metode af tilsvarende effektivitet. Donoren skal give et udtrykkeligt samtykke, enten skriftligt eller over for en officiel instans.

Europarådet har udarbejdet en tillægsprotokol til konventionen, som Danmark ganske vist ikke har ratificeret. I tillægsprotokollen indgår en bestemmelse om, at levende donor kun bør anvendes til fordel for modtager, som er i tæt familie med donor, eller ved fravær af sådanne tætte relationer alene i tilfælde defineret i lov og med samtykke fra uvildigt organ. Europarådet lægger således afstand til anvendelse af levende ikke beslægtede donorer.

Jeg har i øvrigt fra Sundhedsstyrelsen fået oplyst, at man i Tyskland har valgt at forbyde donation fra levende donor, som ikke er beslægtet i nærmeste led med modtageren.

Hvis man forestiller sig en ordning med tilmelding til et donorregister for levende donorer, vil driften af et sådant register stille store ressourcemæssige krav. For at kunne udnytte tilmeldingerne, må der være sikkerhed for, at den tilmeldte er rask og psykisk set i stand til at håndtere at blive donor. I USA, hvor man har registre for levende donorer, kræves ved tilmelding udfyldelse af skema med sundhedsmæssige og sociale oplysninger. På baggrund heraf udvælges alle egnede af et panel bestående af læger. De udvalgte underkastes yderligere en psykologisk test og sundhedstjek med henblik på endelig egnethed. Først herefter kan donor matches med evt. modtagere. For at øge den enkeltes chance væsentligt for en matchende nyre vil der derfor skulle være rigtigt mange, som ønsker at melde sig som levende donor.

Jeg synes også, det er vigtigt har have for øje, at anvendelse af ubeslægtede levende donorer må forventes at give øget risiko for pression eller økonomiske fordele.

I dag er prioriteringen almindeligvis den, at organer fra afdøde primært foretrækkes. Dernæst foretrækkes donation fra beslægtede donorer, primært søskende.

Spørgsmålet er, om disse to muligheder er tilstrækkeligt udnyttede, eller om der kan gøres

mere, før man iværksætter nye metoder, hvor man inddrager levende, ubeslægtede donorer.

Donorraten vedr. døde donorer ligger i Danmark lavere end den tilsvarende rate i en række andre lande, hvilket giver anledning til at tro, at der kan gøres mere for at øge antallet af donorer fra denne gruppe.

Kampagnen »Livet som gave«, som resulterede i 50 % øgning i antallet af tilmeldte i donorregisteret, således at tallet primo 2003 var knap 400.000 registrerede, er et eksempel på, at der er mulighed for at få flere til at tage stilling. For øjeblikket er der endvidere igangsat et projekt i Nordjylland vedrørende mulighederne for bedre udnyttelse af nyrer fra afdøde. Dette projekt afrapporteres senere i år, og der ventes i den forbindelse fremsat forslag til praktiske, organisatoriske tiltag i afdelingernes arbejde vedrørende hjernedøde. Derudover kan overvejes at intensivere indsatsen med henblik på at hæve andelen af beslægtede donorer.

#### Spm. nr. S 2587

Til indenrigs- og sundhedsministeren (25/3 03) af:

**Birthe Skaarup (DF):**

»Vil ministeren tage initiativ til, at der i bekendtgørelsen for naturlægemidler af 21. september 1992 tilføjes en undtagelse fra dokumentationskravet, således at et dokument, hvis virkning ikke er videnskabeligt dokumenteret, kan mærkes med tilføjelsen »produktet er baseret på erfaring og traditionel brug« eller tilsvarende?»

#### Begrundelse

Spørgeren henviser til Sundhedsudvalget, alm. del – bilag 483, hvoraf det fremgår, at en dansk producent af naturlægemidler, Wolle Nature Systems, ikke har mulighed for at markedsføre deres produkter som naturlægemidler, men alene som kosttilskud på baggrund af bekendtgørelsen om naturlægemidler, der begrænser antallet af urter, der kan indgå i dette, samt stiller dokumentationskrav, som virksomheden af økonomiske årsager ikke kan honorere. Spørgeren ser gerne, at der i bekendtgørelsen åbnes mulighed for, at naturlægemidler kan markedsføres som naturlægemidler, på trods af at der ikke forelig-